

Predlog za davanje saglasnosti da Monteput d.o.o. odustane od prodaje distributivne infrastrukture (trafostanica 20/0,4 kV, 20 kV kabla i SN dio trafostanica VN/SN) izgrađene za potrebe napajanja električnom energijom prioritetne dionice Smokovac-Mateševo, autoputa Bar-Boljare

Zaključcima broj 07-762 od 28. 02. 2019. godine i broj 07-2756 od 20. 06. 2019. godine, Vlada Crne Gore je povjerila Monteputu d.o.o. praćenje izgradnje sistema za trajno napajanje električnom energijom autoputa Bar-Boljare, dionica Smokovac-Mateševo. Navedenim zaključcima, sva prava po osnovu izdatih građevinskih dozvola prenešena su na Monteput d.o.o., odobreno je kreditno zaduženje u cilju obezbjeđenja finansijskih sredstava za realizaciju projekta, kao i obaveza otplate i preuzimanja kompletne infrastrukture u skladu sa odredbama Zakona o energetici i potpisanim Pismom o namjerama broj 01-5849/1 od 31. 10. 2014. godine.

U cilju realizacije zaključaka, Monteput d.o.o. je sa CEDIS d.o.o. i CGES AD zaključio ugovore o regulisanju međusobnih prava i obaveza na projektu izgradnje elektroenergetske infrastrukture i otkupa, u skladu sa Zakonom o energetici.

Sa Investiciono-razvojnim fondom Crne Gore AD zaključen je Ugovor o kreditu na iznos od 38.232.451,00 eura, čime su obezbijeđena sredstva za realizaciju projekta i stvoreni uslovi za raspisivanje tendera za izbor izvođača radova.

Nakon sprovedenog postupka javne nabavke izabrani su najpovoljniji ponuđači i sa njima potpisani ugovori o izgradnji elektroenergetske infrastrukture, čija je ukupna vrijednost ugovorenih radova, po sistemu "ključ u ruke", iznosila 38.211.555,83 eura.

Nakon završetka radova na izgradnji elektroenergetske infrastrukture, Državna komisija za tehnički pregled (DKTP), kao vršioc tehničkog pregleda, dala je pozitivan izvještaj (da su radovi izvedeni u skladu sa revidovanim glavnim projektom, kao i propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta), nakon čega je izdata upotrebna dozvola.

Predmetni objekti su upisani u katastru nepokretnosti u skladu sa odredbama Zakona o državnoj imovini, kao svojina Države Crne Gore, pravo raspolaganja Vlada CG i pravo upravljanja Monteput d.o.o.

Zaključkom Vlade Crne Gore broj 07-011/23-378/2 od 30. 01. 2023. godine, data je saglasnost za prodaju i saglasnost na predlog ugovora o kupoprodaji VN dijela trafostanica TS 110/20 Autoput 1 kV (Mrke) i TS 110/20 kV Autoput 2 (Mateševo) sa priključnim 110 kV dalekovodima, nakon čega je zaključen i realizovan ugovor sa CGES-om. Sredstva dobijena prodajom trafo stanica u iznosu od 16.607.632,15 eura, Monteput je uplatio IRF-u kao dio duga po osnovu Ugovora o kreditu. Iznos naknade za otkup zemljišta u visini od 199.389,00 eura uplaćen je na račun budžeta Crne Gore.

Preostali dug po osnovu kredita koji Monteput d.o.o. ima prema IRF-u plaća se iz redovnih prihoda i na današnji dan iznosi 11.082.351,00 eura. Posljednja rata dospijeva 31. 05. 2030. godine.

Kroz izradu projektne dokumentacije za izgradnju prioritetne dionice autoputa Smokovac – Mateševo (idejni i glavni projekat) predviđeno je da sistem za napajanje autoputa bude sastavni dio složenog tehničko-tehnološkog sistema kakav je autoput. Kako Ugovor o izgradnji prioritetne dionice autoputa Smokovac – Mateševo nije obuhvatio izgradnju sistema za elektroenergetsko napajanje, već je ona realizovana kroz postupak posebne javne nabavke, nakon otvaranja prioritetne dionice Monteput d.o.o. je sproveo analizu aspekata vezanih za funkcionisanje sistema za elektro napajanje autoputa, uzimajući u obzir i uticaj gradnje narednih dionica autoputa. U tom cilju su rađene analize i angažovana kompetentna stručna lica, kako bi se sa različitih aspekata sagledala opravdanost izdvajanja elemenata distributivnog napajanja električnom energijom (20 kV kablovski vodovi i TS 20/0,4 kV) iz tehničko tehnološkog sistema autoputa. Najznačajniji zaključci sprovedenih analiza i studija:

- Komisija sačinjena od predstavnika EPCG, CGES, CEDIS i Monteput-a d.o.o. uradila je analizu prednosti i mana u slučaju da TS 20/0,4 kV ostanu u vlasništvu Monteput-a d.o.o.

Sprovedena analiza se ne bavi samo dionicom Smokovac – Mateševo već i procjenom efekata na čitavom autoputu Bar – Boljare. Analiza, između ostalog, pokazuje da bi očekivani troškovi za električnu energiju bili značajno veći i nepovoljniji po Monteput d.o.o. u slučaju da se realizuje ugovor o kupoprodaji sa CEDIS-om, posebno gledano iz ugla funkcionisanja čitavog autoputa Bar – Boljare, gdje se procjenjuje da bi razlika u troškovima za električnu energiju mogla biti milionska na godišnjem nivou.

- U zaključku Izvještaja, koji se bavi analizom prednosti i mana prodaje odnosno zadržavanja distributivnog sistema, je između ostalog konstatovano da bi, sa tehničkog aspekta, prodaja (ili predaja nadležnosti upravljanja i održavanja) TS 20/0.4 kV predstavljala veliki problem za funkcionisanje sistema upravljanja na autoputu. Dodatno je konstatovano da bi, u slučaju promjene načina obračuna za utrošak električne energije prelaskom na niskonaponski nivo, finansijski efekti bili izuzetno nepovoljni po Monteput d.o.o. i mogli bi ozbiljno ugroziti cjelokupni sistem poslovanja.
- *Studija korišćenja solarnog potencijala duž trase autoputa Bar-Boljare za proizvodnju i korišćenje električne energije* koju je Monteput d.o.o. obezbijedio kroz postupak javne nabavke nedvosmisleno pokazuje da autoput posjeduje značajan potencijal za izgradnju solarnih elektrana na deponijama, krovovima, nadstrešnicama i zvučnim zidovima. Ključni zaključak studije je da bi priključak solarnih elektrana na 20 kV naponskom nivou bio značajno povoljniji u odnosu na priključak na 0,4 kV. Studija je pokazala da je, iz ugla korišćenja solarnog potencijala, zadržavanje trafostanica i 20 kV infrastrukture u vlasništvu Monteputa kao i centralizovan način obračuna- energetske i ekonomske isplativije rješenje.

Planirana izgradnja narednih dionica autoputa Bar – Boljare bi obuhvatala izgradnju potrebne elektroenergetske infrastrukture za napajanje električnom energijom kroz realizaciju ukupnih investicija, a tehničko rješenje bi se oslanjalo na model primjenjen na prioritetnoj dionici. Samim tim bi se efekti nepovoljnog tehničkog rješenja na prioritetnoj dionici multiplicirali primjenom na čitavom autoputu Bar – Boljare.

Imajući u vidu prethodno navedene razloge koji upućuju na opravdanost stava da je neophodno da Monteput d.o.o. zadrži u vlasništvu trafostanice TS 20/0.4 kV, 20 kV kablove i SN dio trafostanica VN/SN, te saglasnost CEDIS-a, Monteput d.o.o. je uputilo inicijativu Ministarstvu saobraćaja da sprovede proceduru da Vlada Crne Gore, kao osnivač i vlasnik, donese predložene zaključke. Na navedenu inicijativu Ministarstvo energetike i rudarstva je dalo pozitivno mišljenje.